

Beantwoording van de vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK) voor Regeling innovatie windenergie op zee

1. Wat is de aanleiding?

De stimulering van duurzame energieproductie (hierna: SDE) richt zich in eerste instantie op het stimuleren van duurzame energie tegen zo laag mogelijke kosten. Dit betekent dat er in zijn algemeenheid wordt uitgegaan van de toepassing van zogenaamde bewezen technologieën. Het kan echter van belang zijn om ook de toepassing van meer innovatieve technieken te stimuleren. Dit speelt met name bij de categorie windenergie op zee. Zowel nationaal als internationaal wordt steeds meer ervaring opgedaan met windenergie op zee. Juist in deze categorie vinden in de ontwikkeling van bijvoorbeeld turbinetechniek, fundering en installatiemethoden innovaties plaats. Het toepassen van deze innovatieve technieken kan er toe leiden dat de zogenaamde leercurve versneld wordt doorlopen, waardoor op termijn de kosten lager zullen kunnen uitvallen en er meer vermogen kan worden gerealiseerd. Dit is van belang voor de realisatie van de ambities op het gebied van windenergie op zee. Toepassing van innovatieve technieken gaat echter veelal gepaard met extra kosten, onder meer als gevolg van schaalnadelen en additionele risico's, waardoor deze technieken niet zonder meer van de grond zullen komen.

Met de inwerkingtreding van de Wet windenergie op zee op 1 juli 2015 is voorzien in een integraal wettelijk kader voor het op grote schaal realiseren van windenergie op zee. Het uitgangspunt van die wet is dat windparken alleen gebouwd mogen worden op locaties (kavels) die zijn aangewezen in een kavelbesluit en indien een vergunning is verleend.

In het Energieakkoord (bijlage bij Kamerstukken II, 2012/13, 30196, nr. 202) is de sector uitgenodigd om met een plan te komen voor het toepassen van innovaties. Eind 2014 heeft het Topconsortium voor Kennis en Innovatie (TKI) Wind op Zee een voorstel ingediend voor test- en demonstratiefaciliteiten voor windenergie op zee in de periode 2019-2023. Het voorstel was gebaseerd op een marktconsultatie die het TKI gehouden heeft in de periode 2013-2014. Naar aanleiding hiervan is besloten ruimte voor innovatie te garanderen door een innovatiekavel aan te wijzen voor twee windturbines met een totaal nominaal vermogen van maximaal 20 MW bij Borssele en daarvoor een aparte subsidietender te organiseren met andere criteria dan voor de andere kavels. Dit heeft geresulteerd in de aanwijzing van kavel V van het windenergiegebied Borssele als eerste kavel dat in het desbetreffende kavelbesluit specifiek bestemd is voor de productie van elektriciteit uit windenergie met behulp van innovatieve technieken.

2. Wie zijn betrokken?

Bij de opzet van het innovatiekavel en onderhavige regelgeving daarvoor zijn betrokken: Exploitanten en bouwers van windparken, leveranciers van turbines en ondersteuningsconstructies en componenten daarvoor, kennisinstellingen. Veel van deze partijen zijn uitgenodigd om deel te nemen aan zgn. stakeholdersessies waarin input is verzameld voor de opzet van de regeling.

3. Wat is het probleem?

Innovatie is essentieel voor het verlagen van de kosten van windenergie op zee. Niet alle innovatie is geschikt om uit te testen in windparken die uitsluitend gericht zijn op productie van windenergie. Vanuit de windenergiesector is aangegeven dat zij behoefte heeft aan een afgescheiden ruimte om innovaties op zee uit te testen. Het innovatiekavel voorziet in deze behoefte. Zonder bijdrage van de overheid zal de beoogde innovatie niet snel genoeg worden gerealiseerd. Een subsidie, gecombineerd met een tendersysteem is het meest efficiënte middel om die overheidsbijdrage vorm te geven.

4. Wat is het doel?

De doelstellingen voor dit innovatiekavel zijn:

- Een mogelijkheid creëren voor in Nederland gevestigde ondernemers om reeds ver ontwikkelde technologie uit te testen dan wel te demonstreren voor echte marktintroductie (showcase). Het gaat hier vooral om innovaties die zich minder lenen om in de reguliere kavels mee te experimenteren.
- Een bijdrage leveren aan de kostprijsreductie voor windenergie.
- Een bijdrage leveren aan de Nederlandse economie: Verbreding van de markt en (export)potentieel voor Nederlandse bedrijven.
- Een bijdrage leveren aan kennisopbouw in Nederland: het Nederlandse MKB en de Nederlandse kennisinstellingen erbij betrekken.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Innovatie is een van de belangrijkste manieren om de kosten voor windenergie op zee, en daarmee de subsidiekosten voor de overheid, te verlagen. Zonder bijdrage van de overheid aan deze innovatie zal de beoogde innovatie minder snel worden gerealiseerd.

6. Wat is het beste instrument?

Deze regeling regelt de subsidieverstrekking voor kavel V van het windenergiegebied Borssele. Kavel V is in het desbetreffende Kavelbesluit aangewezen als innovatiekavel. Het innovatiekavel biedt ruimte voor uittesten van innovatieve turbines en ondersteuningsconstructies, maar heeft daarnaast ook een productiedoelstelling in het kader van de afspraken uit het Energieakkoord. Beide doelstellingen dienen daarom worden gefaciliteerd. Zonder bijdrage van de overheid zal de beoogde innovatie niet snel genoeg worden gerealiseerd. Een subsidie, gecombineerd met een tendersysteem is het meest efficiënte middel om die overheidsbijdrage vorm te geven. Ingevolge het Besluit stimulering duurzame energieproductie (hierna: besluit) kan subsidie voor een innovatiekavel bestaan uit zowel exploitatiesubsidie als uit investeringssubsidie. Op grond van artikel 2 kan subsidie worden verleend voor beide, of één van beide, componenten. Daarmee is gebruikmaking van het bestaande besluit de meest efficiënte manier om deze facilitering vorm te geven.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Het milieu is gebaat bij grotere productie van windenergie tegen lagere kosten. Deze innovatieregeling draagt daaraan bij. Bouw en exploitatie van de turbines op het innovatiekavel zal plaatsvinden binnen de gestelde milieuraandvoorwaarden.

Het maximale subsidiebudget dat vanuit de SDE+ wordt uitgetrokken voor de exploitatiecomponent deze regeling bedraagt € 40 mln. Daarnaast wordt maximaal € 13 mln. ter beschikking gesteld als investeringssubsidie.

De administratieve lasten tijdens de uitvoering en voor de eindverantwoording van het project bedragen samen ca. € 20.000. De administratieve lasten voor bezwaar- en beroepsprocedures bedragen ca. € 10.000. De totale administratieve lasten voor alle aanvragen onder deze regeling bedragen hiermee € 150.000. Het percentage administratieve lasten, afgezet tegen het opengestelde subsidieplafond bedraagt daarmee 0,278 %.

Toelichting

Bij internetconsultatie geldt het volgende:

- .Het ingevulde format moet worden geüpload bij het tabblad "Documenten". Daar worden ook de regeling en toelichting geüpload. De beantwoording van de vragen wordt voorlopig dus in een apart document zichtbaar op www.internetconsultatie.nl.
- *Sla het ingevulde format op onder de bestandsnaam "Beantwoording vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)" zodat de publicatie herkenbaar wordt weergegeven.*